

Адресы: 422888, ТР, Әлки районы,
Аппак авылы, Тынычлык урамы, 1 йорт
Тел/Факс 8 (84346) 76443

422888, РТ, Алькеевский район,
с.Аппаково, ул.Мира, д.1
Тел/Факс 8 (84346) 76443

РЕШЕНИЕ

с.Аппаково

КАРАР

от 13 декабря 2023 года

86 N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Аппак авыл җирлеге 2018 елның 19 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы Аппак авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр керту хакында

2021 елның 11 июндәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Аппак авыл җирлеге советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Әлки муниципаль Аппак авыл җирлеге Советының 2018 елның 19 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Аппак авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел, 23 №, 30.07.2021 ел, 23 №, 09.03.2022 ел, 47 № яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлегә белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлегә карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Аппак авыл җирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. . Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Аппак авыл җирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Аппак авыл җирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

И.Х.Әбжәббарова

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Әлеге бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) хайван хужасы (алга таба - хужасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хужасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хужаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хужаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498– Ф3 номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигездә хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хужасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка кәргән хайваннарны хужаларын хужаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хужалар эзләү; 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хақында» 498-Ф3 номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән чаралар үткәргәннән соң, терлекләренә, мотивацияләnmәгән агрессивлыклардан башка күрсәтмәгән хужаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрдәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хақында» 498-Ф3 номерлы Федераль законының 18 маддәсенең 1 өлешенең 5 пункты нигездә мәрәҗәгәт итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хужалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү урыннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хужаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрдәге "Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр кертү хақында" 498-Ф3 номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигездә 2018 елның 27 декабрдәге "Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498– Ф3 номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба - ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннән алынган (шул исәптән башка дөүләтләрдән Россия Федерациясә территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хужасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосаглар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, җәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), әлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хайваннарны тоту тәләпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хужасы булмаган хайван –хужасыс хайван яисэ хужасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мэдэни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мэдэният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография эсәрләре ижат иткәндә, фото - һәм видеопродукция житештергәндә, телевидениедә, мэгърифәтчелек эшчәнлегендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисэ хайван тәүлек дэвамьнда вакытының күп өлөшөн үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциал куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциал куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дәүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дәүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемент, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус жиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бәйлә.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хужалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, кәжәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтәлеге йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рөхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмакка, кыйнамакка һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мәчеләр һәм этләр үрчетү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дә төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмакка тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып, аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шәһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хужалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мөмкин;

1.2.5. Жир кишәрлегендә йорт хайваның карап тотканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, аны тоту өчен жайлаштырылган бина төзелергә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле терлек, кәжә, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә –хайваннар хужалары мәжбүри теркәлергә һәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жириле үзидарэ органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнэ торган көтү урыннарында, хужасы күзэтүендэ яисэ аның кушуы буенча башка зат күзэтүдән рөхсэт ителэ;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сэгатьтән 22.00 сэгатькэ кадэр рөхсэт ителэ. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тээмин итү чаралар күрергэ тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляциялэнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генэ чыгарырга мөмкин, өч айлык көчеклөрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәп территорияләренэ, балалар бакчаларына, ашханэлөргэ, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренэ кертергэ;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениелөргэ, тыелган язулар булганда кертергэ; торак пунктлар территориясендэ хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хөлдөгэ шулай ук ундүрт яшькэ житмөгән затларга хайваннарны урамда йөртмөскө.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар майданчыкларында, скверларда, майданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мөчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигый тизөклөрен тулысынча жыештыруны тээмин итэ торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергэ мөмкин. Махсус билгелэнгән майданчыклар булмаганда, жириле үзидарэ органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнэ торган буш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрергэ рөхсэт ителэ.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы көртөлэнгән майданчыкларда яки авыл жирилеге территориясендэ генэ үткөрелергэ мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендэ йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирөк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадэр якынак юнөлтөргэ кирөк. Йорт хайваннарын туфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлеге булганда, асфальт түшөлгән юлларынан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбөндөгэ ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкөртү предприятиелөреннән, кондитер һәм (яисэ) химия продукциясе житештерү предприятиелөреннән, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларны аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчөнөшле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мөдөният оешмалары, мөгариф эшчөнлеген гамөлгэ ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сөламөтлөндөрү оешмалары, балалар өчөн социаль хөзмөтләр, социаль тернөклөндөрүгэ мохтаж балигы булмаганнар өчөн махсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданныр үз ихтыяжлары өчөн бакчачылык яисэ яшөлчөчөлөк территориясен (алга таба - бакчачылык яисэ яшөлчөчөлөк территориясе) урнашкан күрше жири кишөрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны өлегө кишөрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнөлтөп яисэ, күрше жири кишөрлекләреннән умартачыклар аерылып чыгу белән кимөндө 2 метрдан да ким булмаган биөклөктөгэ тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнөлөшө буенча чиклөлөрсөз;

в) башка төрдөгө хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдөгө хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнәлеше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан (хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдөгө хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайваның караган очракта, аның хужасы әлеге торак бинада яшәүче гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләренең балигы булган барлык эгъзаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциал куркыныч токымлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциал куркыныч токымлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигы булган күпчелек гражданның язма ризалыгын алу таләп ителә. Әлеге өлештә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләренә торак уранның тоту очрақларына кагылмый.

1.2.19. Жир кишәрлегендә тотылган эт бәйләнештә яисә тирә-юндәгеләрнең иминлеген тәэмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр жир участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жир кишәрлегендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Жир кишәрлеге территориясенә кергәндә этнең жир кишәрлегендә булуы турында кисәтү язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрдә «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләргә җайга салу турында» 120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда 1.2.18 пунктындагы таләпләргә теркәлгән күпфатирлы йорт этләренең торак урыннарда торучы очрақларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләргә үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мөнәсәбәтләрендә иминлекне тәэмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәэмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мәжбүри дөвалау-профилактика чараларын үткәргә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торуну гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләргә белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнче, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләргә таләпләргә буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактик эшкәртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләргә булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләргә гомуми нигезләрдә теркәү;

- этләргә нык бәйлән килеш тоту;

- хайваннарга килүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;

- территориягә кергәндә кисәтүче язу булган очракта, этләргә ялгаудан эшнә туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән чыгара кертәлгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә жиберергә.

1.4. Жаваплылык:

- 1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаса тиеш;
- 1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырғанда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплай;
- 1.4.3. Йорт кәжәләре бары тик капка төбөндөгә территориясендөгә утарларда яисә көтүлекә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;
- 1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен җаваплыкны аларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;
өлегә Кагыйдәләренә бозган өчен хайван хужалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә җаваплы булалар;
- 1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгәмәлә кылу рөхсәт ителми:
- сәламәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;
- хайваннар белән рәхимсез мөгәмәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ җаваплылык йөртә, ә РФ Жинаять кодексында каралган очрақларда жинаять җаваплылыгы.
- 4.4.6. Хужасы йорт хайванныннан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүлек итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.
- 1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:
- 1.5.1. һәрбер хайван хужаның милке булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;
- 1.5.2. Терлек хужалыктан суд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.
- 1.5.3. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.
- 1.5.4. Күзәтчеләксез хайваннарның аулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисә жирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан җитештереләргә мөмкин;
- 1.5.5. Күзәтчеләксез хайваннарны аулау шартлары жирле үзидарә органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы) асында шартнамә нигезендә регламентташтырыла;
- 1.5.6. Хайваннарны аулауанда гуманлылык нормаларын үтәргә кирәк;
- 1.5.7. Күзәтчеләксез хайванны аулауны башкарган зат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәкле шартлары булган һәм күзәтчеләксез хайваннарны тоту өчен жирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегән махсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;
- 1.5.8. Төрлек вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмәтләренә чагымнарын түләгәннәнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирәкле очрақларда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен терлекләренә аулау, транспортировка, карау, ашату чыгымнарын каплайлар;
- 1.5.9. Әгәр дә күзәтчеләксез калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хужалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарның асрауда һәм файдалануда булган зат аларга милек хокукы ала;
- Бу затның үз милкенә кергән хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә керә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юкка чыгарылырга һәм утильләштереләргә тиеш;
- 1.5.10. Тотылган күзәтчеләксез хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчә дәрәжәдә тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очрақта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап бирергә тиеш;
- 1.5.11. Ташланган күзәтчеләксез хайванны тоту түләүле нигездә башкарыла. Өлегә эчтәлеккә гамәлгә ашыручы затка чыгымнарны каплау хайванны тапшырғанда расланган

калькуляция нигезендә милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рәвештә тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этләрне кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләрендә бөйдән төшерергә.;

- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары такъдименнән башка файдалану;

1.5.13. Хайваннарны милекчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен житәрлек нигезләр булганда гамәлгә ашырыла. Бу очракта хайван хужасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хужаларының жәмәгать тәртибен үтәвен, әлегә Кагыйдәләрне үтәү буенча контрольне жирле үзидарә органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчеләге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук әлегә максатлар өчен булдырылган хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамәлгә ашыра.